

การพัฒนาทักษะการเล่นเบลไลราในวิชาดนตรีสากลโดยแนวคิดของโคคายกับ
กระบวนการกลุ่ม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
**Enhancing Bell-Lyla Playing Skills with Kodaly Theory and Group Process in
Western Music Subject of Prathormsuksa 2 Students**

ลัทธิ ใจเพียร¹

อัญชลี ทองเอม²

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เป็นวิจัยทดลอง มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อ 1) เพื่อพัฒนาทักษะการเล่นเบลไลรา (Bell Lyra) วิชาดนตรีสากล โดยใช้แนวคิดของโคคายกับกระบวนการกลุ่มสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 2) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนใจเพียรวิทยานุสรณ์ ตำบลดอนสมอ อำเภอท่าซาง จังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียนจำนวน 37 คน โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling) เครื่องมือที่วิจัยประกอบด้วย 1) แผนการเรียนรู้การเล่นเบลไลราโดยใช้แนวคิดของโคคายกับกระบวนการกลุ่ม 2) แบบทดสอบความสามารถในการเล่นเบลไลรา 3) แบบวัดความรู้ทางการเรียนวิชาดนตรีสากล 4) แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐานได้แก่ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ผลการวิจัยพบว่า

1) นักเรียนมีความสามารถในการเล่นเบลไลรา (Bell Lyra) โดยใช้แนวคิดของโคคายกับกระบวนการกลุ่ม ผ่านเกณฑ์คะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 64.86 และมีนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 13 คนคิดเป็นร้อยละ 35.13

2) พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 นักเรียนมีพฤติกรรมการทำงานกลุ่มระดับดี จำนวน 9 กลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 100

คำสำคัญ : การพัฒนาทักษะ, การเล่นเบลไลรา, แนวคิดของโคคายและกระบวนการกลุ่ม

¹ นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยครูศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

² ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. ที่มาและความสำคัญ

วิชาดนตรีเป็นวิชาที่ช่วยพัฒนานักเรียนให้เป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการมีสุนทรียภาพ ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิต การปฏิบัติวิชาดนตรีช่วยพัฒนานักเรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจสติปัญญา อารมณ์ สังคม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในตนเอง ซึ่งเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตของมนุษย์

กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดให้นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ได้เรียนรู้วิชาดนตรีสากลในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาศิลปะ สาระที่ 2 ดนตรี มาตรฐาน ศ 2.1 เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึกความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน โดยหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 บทที่ 2 สนุกกับดนตรี สาระสำคัญต้องการให้นักเรียนสามารถเล่นเครื่องดนตรีประกอบเพลง ควรให้ถูกต้องตามจังหวะและทำนองเพลงจึงจะเกิดความไพเราะ การเรียนการสอนดนตรีสากลของโรงเรียนใจเพชรวิทยานุสรณ์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในปัจจุบัน แต่ละชั่วโมงครูต้องจัดประสบการณ์ทางดนตรีให้เด็กได้รับรู้หลายด้านผสมผสานกันคือการฟัง การร้องเพลง การปฏิบัติตามอัตรา จังหวะการเล่นเครื่องดนตรี การอ่านโน้ต การเขียนโน้ตและเลือกใช้ เบลไลรา(Bell Lyra) เป็นเครื่องดนตรี ประเภทเคาะ-ตี ที่นักเรียนสามารถปฏิบัติได้ง่าย รูปร่างของเบลไลราเหมือนกับกลองเค้นสปีด คือ มีลักษณะ เป็นลูกระนาดโลหะวางอยู่บนรางใช้สำหรับแบกเดินบรรเลง นิยมใช้ในวงโยธวาทิตมาก บางครั้งจะเรียกว่า ไล รากกลองเค้นสปีด(Lyra – gloc – kenspiel) ที่เรียกเช่นนี้ก็เพราะว่ารูปร่างเลียนแบบมาจากพิณไลราของชาวกรีก โรมันนั่นเอง เบลไลรามีช่วงเสียงกว้างกว่า 2 คู่แปด เพราะปัจจุบันมีหลายขนาด ตั้งแต่ C กลางขึ้นไป มีไม้ที่ใช้ตี 1 อันเรียกว่ามallet (Mallet) มีหัวตีที่ทำด้วยวัสดุต่างๆกัน เช่น ไม้ ยาง โลหะ หรือพันหุ้มด้วยเส้นด้าย โดยปกติ นักดนตรีจะถือไม้ตีด้วยมือขวา ส่วนมือซ้ายคอยประคองตัวเครื่องดนตรีไว้เบลไลราเหมาะอย่างยิ่งที่จะเล่นเสียง สูงของแนวทำนอง เพราะมีเสียงสดใสกังวานคล้ายระฆังเล็กๆ แต่ถ้าสังเกตให้ดีจะพบว่า เมื่อเวลาเครื่องดนตรีนี้ บรรเลง ยากที่จะบอกได้ว่าเสียงที่ตั้งออกมาอยู่ในคู่แปดไหน ถ้าบรรเลงด้วยโน้ตต่างๆ ให้เร็วกระชั้นถี่เสียงอัน กังวานแต่ละเสียงซึ่งทอดยาวจะเหลื่อมซ้อนกันทำให้เกิดเสียงพรว่ แต่ก็มิใช่ข้อเสียหากเป็นคุณลักษณะของเสียง เฉพาะตัวเท่านั้น

ระบบการสอนของโคคายเน้นการร้องเป็นหลัก ซึ่งรวมไปถึงการอ่านโน้ตด้วยวิธีการของโคคายที่ ใช้ในการสอน จึงมุ่งส่งเสริมในเรื่องการร้องและการอ่าน ซึ่งโคคายนำสิ่งต่างๆ ต่อไปนี้ มาช่วยในการสอน ดนตรี เพื่อให้ผู้เรียน ร้องและอ่านโน้ตสากล ตลอดจนเป็นพื้นฐานในการฝึกทักษะอื่นๆ ทางดนตรีต่อไปด้วย ซึ่ง โคคายจัดให้มีการฝึกหัดร้องโน้ต โทนิค ซอล - ฟา ได้แก่ การใช้ระบบการเรียกชื่อตัวโน้ต ซึ่งมาจากภาษาลาติน คือ โด เร มิ ฟา ซอล ลา ที (do re mi fa so la ti) ในการร้องและอ่าน โดยใช้ โด เป็นเสียงหลัก หรือโทนิค ใน

บันไดเสียงเมเจอร์ และลาเป็นเสียงหลัก หรือโทนิคบันไดเสียงไมเนอร์ ผู้เรียนเรียนรู้เกี่ยวกับระยะขั้นคู่เสียงต่างๆ ไปเมื่อใช้ระบบ ซอล-ฟา โดยทราบความสัมพันธ์ของระดับเสียงต่างๆ ที่แปรเปลี่ยนไปตามกฎแฉเสียงต่างๆ ในระยะต่อมาผู้เรียนเริ่มใช้ระบบ เรียกชื่อตัว โน้ต โดยใช้อักษรโรมัน คือ A B C D E F G แทนระดับเสียง ลา ที โด เร มี ฟา ซอล ควบคู่ไปกับระบบ ซอล-ฟา ทำให้ผู้เรียนจดจำระดับเสียงต่างๆ ได้ด้วยพร้อมใช้ สัญญาณมือ ควบคู่ไปกับการอ่านโน้ต ในระยะแรก และต่อมามีการใช้สัญญาณมือแทนระดับเสียงต่างๆ เป็นสิ่งที่ช่วยให้การเรียนรู้เรื่องระดับเสียงเป็นรูปธรรมมากขึ้น ทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ระดับเสียงต่างๆ ได้ง่ายซึ่งเป็นไปตามหลักการพัฒนาการของการเรียนรู้ เนื่องจากผู้เรียนจะเรียนรู้ สิ่งต่างๆ ได้ดีกว่า เมื่อสิ่งนั้นเป็นรูปธรรม สัญญาณมือแทนระดับเสียงนี้ โคคายดัดแปลงมาจากสัญญาณมือที่ จอห์น เคอร์เวน คิดขึ้นมา ลักษณะของสัญญาณมือแทนระดับเสียงต่างๆ การใช้สัญญาณมือนี้ ผู้สอนสามารถใช้สองมือแสดงระดับเสียงต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนสองกลุ่มฝึกร้องในลักษณะของการประสานเสียงได้ ความคล่องแคล่วในการใช้สัญญาณมือของผู้สอน จึงเป็นสิ่งสำคัญในการสอนแบบโคคาย นอกจากโคคายจะใช้สัญญาณมือแทนระดับเสียงแล้ว โคคายยังมีการใช้ระบบสัญลักษณ์ต่างๆ แทนจังหวะเพื่อทำให้การเรียนรู้เรื่องจังหวะเป็นรูปธรรม โดยในระยะแรกการใช้สัญลักษณ์แทนจังหวะเป็นลักษณะของรูปภาพ ในระยะต่อมาเปลี่ยนเป็นสัญลักษณ์คล้ายตัวโน้ตในที่สุดตัวโน้ตแทนจังหวะจึงนำมาใช้ การสัญลักษณ์คล้ายตัว โน้ตก็ยังสามารถใช้ได้ เมื่อผู้สอนต้องการเน้นเฉพาะจังหวะ นอกจากกำหนดสัญลักษณ์แทนจังหวะแล้ว

โคคายยังได้กำหนดเสียงใช้ในการเรียกสัญลักษณ์ต่างๆ ไว้ เพื่อให้ผู้เรียนใช้พูดแทนการตอบมือได้ด้วยสัญลักษณ์ (ฉรุทซ์ สุททจิตต์. 2543: 113 - 114; อ้างอิงจาก Kodaly. 1974) รัชชัย นาควงษ์ กล่าวว่าโคคายให้ความสำคัญกับตัวผู้เรียน ซึ่งเป็นหลักเดียวกับจิตวิทยาพัฒนาการเด็ก คือ การเรียนการสอนดนตรีควรมีระดับความยากง่ายเหมาะสมกับลักษณะการพัฒนาของเด็ก ดังนั้น สิ่งต่างๆ ไม่สลับซับซ้อน ควรนำเสนอก่อนสิ่งที่ยาก ดังเช่นในเรื่องทำนองของโคคาย เริ่มด้วยการสอนเพลงที่ประกอบด้วย โน้ต 3 ตัว คือ la so mi ก่อน และเพิ่มเป็นเพลงที่มีโน้ต 4 ตัว คือ so mi re do และจึงเป็นเพลงที่ใช้บันไดเสียงเพนตาโทนิค คือ มีโน้ต 5 ตัว ได้แก่ la so mi re do ซึ่งเป็นลักษณะของเพลงพื้นบ้านของฮังการี ในที่สุดจึงนำเพลงในบันไดเสียงไดอะโทนิค คือ มีตัวโน้ต 7 ตัว ได้แก่ do re mi fa so la ti มาสอน และผู้เรียนจะได้เรียนรู้ถึงตัวโน้ตอื่นๆต่อไป หรือในเรื่องของอัตราจังหวะ โดยปกติ อัตราจังหวะ 2 จังหวะ ทั้งลักษณะปกติและผสมของจังหวะ 2/4: 6/8 จะพบได้มากกว่าเพลงในอัตราจังหวะ สามจังหวะ 3/4 การสอนจึงควรใช้เพลงอัตราจังหวะสองจังหวะก่อน ส่วนในเรื่ององค์ประกอบดนตรีอื่นๆ (เสียงประสาน รูปแบบ ลีตัมลักษณะของเสียง) ก็เช่นกัน ควรมีการจัดเรียงจากง่ายไปยาก จึงสามารถกล่าวได้ว่าวิธีการของโคคายเน้นการจัดระบบขั้นตอนของสาระดนตรีเป็นอย่างมาก โดยคำนึงถึงลักษณะความยากง่าย

ของสาระดนตรีประกอบกับลักษณะวัฒนธรรมทางดนตรีของแต่ละสังคม รวมทั้งพัฒนาการของเด็กด้วย(ชวีชัย นาควงษ์,2544: 5)

เรื่องที่สำคัญเกี่ยวกับการเรียนดนตรีนอกจะเรียนเป็นรายบุคคลแล้วการเรียนโดยใช้กระบวนการกลุ่มเป็นสิ่งที่สำคัญดังที่ สุพัทธรา อ้นลำพล (2544 : 34) ว่า กระบวนการกลุ่มเป็นกระบวนการที่ช่วยให้นักเรียน ได้มีพัฒนาการในด้านทัศนคติค่านิยมและพฤติกรรมที่บกพร่องเป็นปัญหาสมควรแก้ไข เป็นวิธีการเปิดโอกาสให้นักเรียนเข้าใจความต้องการของตนเองและของผู้อื่นจากการสัมผัสด้วยการปฏิบัติ จึงเกิดการค้นพบสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ด้วยตนเองซึ่งจะทำให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นด้วย และเสถียร จิรรัง สิมันต์ (2549 : 24)กล่าวว่า กระบวนการกลุ่ม เป็นการที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปมารวมกัน หรือมาปรึกษาหารือกันในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เพื่อที่จะแก้ไขหรือจัดข้อขัดข้องในเรื่องนั้นๆหรือปัญหานั้นๆ ให้หมดไป หรือให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ของตนเองที่ตั้งจุดหมายเอาไว้

จากการที่ผู้วิจัยได้สอนวิชาดนตรีสากลแก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนใจเพียรวิทยานุสรณ์ พบว่า นักเรียนที่เรียนวิชาดนตรีสากลมีทักษะการเล่นเบลโลราต่ำการเรียนการอ่านโน้ต ทฤษฎีขั้นพื้นฐานเป็นสิ่งที่นำไปสู่การเล่นเบลโลรา ผู้สอนต้องการให้นักเรียนทุกคนสามารถเล่นเบลโลรา ได้ทุกคนเป็นอย่างดีไม่จำกัดเฉพาะเด็กที่มีความถนัดทางดนตรีเท่านั้นผู้วิจัยต้องสอนให้นักเรียนมีพื้นฐานในการอ่านโน้ตและจดจำระดับของเสียงได้ ก่อนจะนำไปสู่การเล่นเบลโลราสอดคล้องกับวิธีการของโคคายที่เน้นการร้องเป็นหลัก ซึ่งรวมไปถึงการอ่านโน้ตด้วย

วิธีการของโคคายที่ใช้ในการสอน จึงมุ่งส่งเสริมในเรื่องการร้องและการอ่านโน้ตสากล เช่น การใช้ระบบการเรียกชื่อตัวโน้ต ซึ่งมาจากภาษาละติน คือ โด เร มิ ฟา ซอล ลา ที (do re mi fa so la ti) ในการร้องและอ่าน โดยใช้ โด เป็นเสียงหลัก หรือ โทนิค ในบันไดเสียงเมเจอร์ การใช้สัญลักษณ์มือควบคู่ไปกับการอ่านโน้ต และสัญลักษณ์ของเสียงตัวโน้ต(Kodaly, 1974) และผลการวิจัยของ วรณวุฒิ วรณารุณ (2553) เรื่อง ผลของการใช้กิจกรรมดนตรีตามแนวคิดของ โคคายที่มีต่อทักษะทางดนตรีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ การวิจัยพบว่า นักเรียนมีทักษะทางดนตรีมากขึ้นหลังจากได้รับการใช้กิจกรรมดนตรีตามแนวคิดของ โคคาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ทั้งนี้ผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่มเพื่อแก้ปัญหาให้กับนักเรียนในกลุ่มอ่อน และปานกลางให้สามารถพัฒนาทักษะในการเล่นเบลโลราให้สูงขึ้น โดยจัดการเรียนเป็นกลุ่ม ให้นักเรียนได้นำความรู้ที่ตนได้รับจากครูผู้สอนมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันได้มีการช่วยเหลือร่วมมือกันในกลุ่ม เพื่อต้องการให้สมาชิกในกลุ่มทุกคนสามารถปฏิบัติเบลโลราได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สลิษา แสงเมือง (2558) เรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม สาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิต

ในสังคมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มในภาพรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยมนักเรียนมีพฤติกรรมทำงานกลุ่มหลังการจัดเรียนรู้ในระดับมากและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นครูผู้สอน วิชาคณิตศาสตร์สากลจึงสนใจที่สร้างแผนจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาทักษะการเล่นเบลล่าโดยใช้แนวคิดของโคคายกับกระบวนการกลุ่มในวิชาคณิตศาสตร์สากลของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนใจเพียรวิทยานุสรณ์ เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะในการเล่นเบลล่าในระดับสูงขึ้นไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาทักษะการเล่นเบลล่า (Bell Lyra) วิชาคณิตศาสตร์สากล โดยใช้แนวคิดของโคคายกับกระบวนการกลุ่มสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการทำงานกลุ่มในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์สากลของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

3. สมมุติฐานของการวิจัย

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีความสามารถในการเล่นเบลล่า (Bell Lyra) โดยใช้แนวคิดของโคคายกับกระบวนการกลุ่ม มีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80
2. พฤติกรรมการทำงานกลุ่มในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์สากลของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 อยู่ในระดับดี

4. ขอบเขตของการวิจัย

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนใจเพียรวิทยานุสรณ์ ตำบลถนนสมอ อำเภอนาทม จังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 3 ห้องเรียน นักเรียนจำนวน 112 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนใจเพียรวิทยานุสรณ์ ตำบลถนนสมอ อำเภอนาทม จังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียนจำนวน 37 คน โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling)

4.2 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น

แนวคิดของโคคายในการเล่นเบลไลรา

กระบวนการกลุ่ม

ตัวแปรตาม

1. ความสามารถปฏิบัติการเล่นเบลไลรา (Bell Iyra) พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

4.3 เนื้อหา

เนื้อหาวิชาดนตรีสากลหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 สนุกกับดนตรีระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 สัญลักษณ์ทางดนตรี แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การอ่านโน้ตดนตรีสากล แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเบลไลรา แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 การบรรเลงบทเพลงโดยเบลไลรา

5. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยจำนวน 4 เครื่องมือ ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้การเล่นเบลไลรา โดยใช้แนวคิดของโคคายกับกระบวนการกลุ่ม
2. แบบทดสอบความสามารถในการเล่นเบลไลรา
3. แบบวัดความรู้ทางการเรียนวิชาดนตรีสากล
4. แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

6. การรวบรวมข้อมูล

วิธีดำเนินการวิจัยทดลอง วิชาดนตรีสากล เรื่อง การพัฒนาทักษะการเล่นเบลไลราในวิชาดนตรีสากล โดยแนวคิดของโคคายกับกระบวนการกลุ่มสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนใจเพียรวิทยานุสรณ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 37 คน มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ชั้นเตรียมชี้แจงวัตถุประสงค์ ขั้นตอน และรายละเอียดเกี่ยวกับการเรียนแก่นักเรียนเกี่ยวกับการเรียน วิชาดนตรีสากล เรื่องการพัฒนาทักษะการเล่นเบลไลราในวิชาดนตรีสากล โดยแนวคิดของโคคายกับกระบวนการกลุ่มสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

2. ชั้นทดลอง การวิจัยในครั้งนี้ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โดยผู้สอน ดำเนินการสอนตามแผนจัดการเรียนรู้ เรื่องการพัฒนาทักษะการเล่นเบลไลราในวิชาดนตรี โดยแนวคิดของโคคายกับกระบวนการกลุ่มสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 2 หน่วยการเรียนรู้ หน่วยละ 2 แผน แผน

ละ 4 ชั่วโมง รวม 16 ชั่วโมง ในขณะที่นักเรียนเรียนรู้แต่ละแผน ผู้สอนได้ให้นักเรียนเรียนรู้เป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน แบ่งกลุ่มโดยความสามารถโดยใช้คะแนนจากแบบทดสอบให้นักเรียนแต่ละคนลองปฏิบัติเบลไลรา เพื่อทดสอบความสามารถแล้ว จึงนำมาจัดเป็นกลุ่ม ในขณะที่เรียนผู้สอนฝึกโดยให้ศึกษาจากใบความรู้ ทำใบงาน แบบทดสอบความรู้และความสามารถในการปฏิบัติเล่นเบลไลรา และประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม เพื่อจัดเก็บเป็นข้อมูล

3. ขึ้นสรุป ผู้สอนให้นักเรียนทบทวนความรู้จากการปฏิบัติเบลไลรา เพื่อทดสอบเก็บคะแนนและ เป็นข้อมูลในการพัฒนาทักษะการเล่นเบลไลรา

4. เก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมดเพื่อนำไปประมวลผลและวิเคราะห์

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

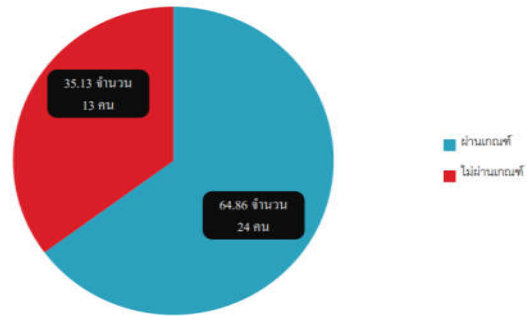
การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ โปรแกรมทางสถิติสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์แบบทดสอบวัดความรู้ทางการเรียนรู้ โดยวิเคราะห์ค่าร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์ประเมินแบบสังเกตพฤติกรรมกลุ่มจากการเรียนรู้โดยใช้ ค่าเฉลี่ย (Mean)
3. วิเคราะห์ประเมินความสามารถปฏิบัติ โดยใช้ค่า ร้อยละ (Percentage)
4. ประมวลผลแปรผลและวิเคราะห์ข้อมูล
5. อภิปรายผลโดยใช้ตารางและการพรรณนา

8. สรุปผลการวิจัย

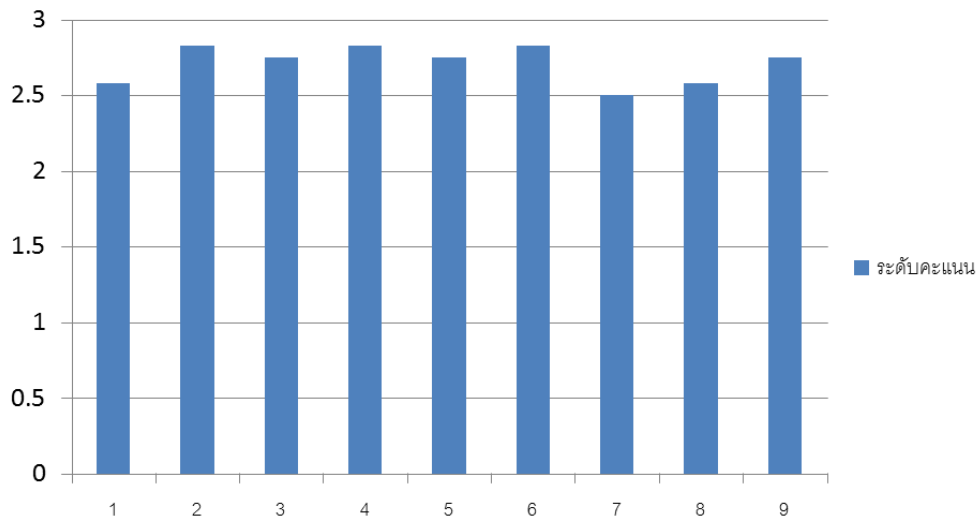
ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาทักษะการเล่นเบลไลรา(Bell lyra) วิชาดนตรีสากล โดยใช้แนวคิดของ โคคาย กับกระบวนการกลุ่มสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า นักเรียนมีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 64.86 และมีนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 35.13

แผนภูมิแสดงร้อยละ/ความสามารถในการเล่นเบสบอลจำนวน 4 ครั้ง จำนวนนักเรียน 37 คน

ตอนที่ 2 ผลของพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า . กลุ่มมีพฤติกรรมการทำงานกลุ่มระดับดีจำนวน 9 กลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 100

แผนภูมิแสดงพฤติกรรมการทำงานกลุ่มในการเล่นเบสบอลจำนวน 4 ครั้ง ของนักเรียนจำนวน 9 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน

9. อภิปรายผล

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาทักษะการเล่นเบลไลรา(Bell lyra) วิชาดนตรีสากล โดยใช้แนวคิดของโคดาเย กับกระบวนการกลุ่มสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า นักเรียนมีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 64.86 และมีนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 35.13 จะเห็นได้จากการทดสอบความรู้ นักเรียนมีคะแนน ผ่านเกณฑ์จำนวน 30 คน และมีนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 7 คน ซึ่งนำมาเปรียบเทียบกับความสามารถในการเล่นเบลไลรา มีนักเรียนจำนวนหนึ่ง มีความรู้ระดับดีแต่ความสามารถไม่ผ่านเกณฑ์ เนื่องจากการให้คะแนนความสามารถให้เป็นกลุ่มถ้ากลุ่มไหนได้คะแนนความสามารถต่ำ คะแนนดีก็จะต่ำไปด้วยทั้งที่คะแนนความรู้สูงซึ่ง โคดาเย (Kodaly, 1974) กล่าวว่า การเล่นดนตรีควรได้รับการพัฒนามาตั้งแต่ยังเด็ก โดยเฉพาะการฟังและการร้องเพลงเป็นทักษะดนตรีที่ควรเน้นเป็นอันดับแรก เพื่อให้เด็กเข้าใจซาบซึ้งในดนตรี การอ่านดนตรี และการเล่นดนตรี การสร้างสรรค์เป็นสิ่งที่ควรสอนในระยะต่อมารวมทั้งการเคลื่อนไหวด้วยนอกจากนั้นการสอนให้เล่นเบลไลราเรียงลำดับระดับตั้งแต่ง่ายไปหายากเพื่อพัฒนาความสามารถของเด็ก ดังที่ รัชชัช นาควงษ์ (2544) กล่าวว่ากิจกรรมดนตรีตามแนวคิดของโคดาเย นั้นคือโคดาเย ให้ความสำคัญกับตัวผู้เรียน ซึ่งเป็นหลักเดียวกับจิตวิทยาพัฒนาการเด็ก คือ การเรียนการสอนดนตรี ควรมีความง่ายเหมาะสมกับลักษณะการพัฒนาของเด็ก ดังนั้น สิ่งง่ายๆ ไม่สลับซับซ้อนควรนำเสนอก่อนสิ่งที่ยาก ดังเช่นในเรื่องทำนองของโคดาเยเริ่มด้วยการสอนเพลงที่ประกอบด้วยโน้ต 3 ตัว คือ la so mi ก่อน และเพิ่มเป็นเพลงที่มีโน้ต 4 ตัว คือ so mi re do และจึงเป็นเพลงที่ใช้บันไดเสียงเพนตาโทนิค คือ มีโน้ต 5 ตัว ได้แก่ la so mi re do ซึ่งเป็นลักษณะของเพลงพื้นบ้านของฮังการีซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณวุฒิ วรณารุณ (2553) ผลของการใช้กิจกรรมดนตรีตามแนวคิดของโคดาเยที่มีต่อทักษะทางดนตรีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า นักเรียนมีทักษะทางดนตรีมากขึ้นหลังจากได้รับการใช้กิจกรรมดนตรีตามแนวคิดของ โคดาเย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และงานวิจัยของ อภินันท์ สำเภาน้อย (2559) ได้วิจัยเรื่องเรื่องการพัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านและการบรรเลงโน้ตสากล สำหรับคีย์บอร์ดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แนวคิดของ โคดาเยและคาร์ลลอร์ฟ ผลการวิจัยพบว่า

- 1) นักเรียนพัฒนาทักษะการอ่านและการบรรเลงโน้ตสากลสำหรับคีย์บอร์ด มีคะแนนผ่านเกณฑ์ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 85 และมีนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 3คน คิดเป็นร้อยละ 15
- 2) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรี เรื่องการอ่านและการบรรเลงโน้ตสากลสำหรับคีย์บอร์ด หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตอนที่ 2 ผลของพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า พฤติกรรมการทำงานกลุ่มอยู่ในระดับดี มีคะแนนเฉลี่ย 2.50 -2.83 จำนวน 9 กลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งจะเห็นได้ว่าเป็นผลดีต่อการเรียนรู้และความสามารถของนักเรียนเนื่องจากการเรียนรู้โดยการทำงานร่วมกัน คนเก่งและคนปานกลางช่วยคนที่อ่อนทำให้เกิดการพัฒนา มีบางกลุ่มเท่านั้นที่มีนักเรียนอ่อนซึ่ง ไม่สามารถทำให้เกิดการพัฒนาได้ จึงทำให้คะแนนของคนเก่งและคนปานกลางมีคะแนนความสามารถต่ำไปด้วยเพราะคิดคะแนนเป็นกลุ่มซึ่งทีศนา แคมมณี (2545 : 139) กล่าวว่ากระบวนการกลุ่มเป็นขั้นตอนวิธีการพฤติกรรมและปฏิสัมพันธ์ต่างๆที่เกิดขึ้นในการดำเนินงานกลุ่มซึ่งจะช่วยให้กลุ่มดำเนิน ไปอย่างมีประสิทธิภาพคือ ได้ทั้งผลงานที่ดี และได้ทั้งความรู้สึกและความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ร่วมงานซึ่งจะเกิดขึ้นมาอย่างน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับพลังผลักดันจากองค์ประกอบและปฏิสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่างๆ ของกลุ่มหากผู้นำและสมาชิกกลุ่มมีความรู้ความเข้าใจเรื่องกลุ่มสัมพันธ์ ก็ย่อมส่งผลต่อกระบวนการของกลุ่มด้วย และพวงรัตน์ บุญญานุรักษ์(2544 : 84) ได้กล่าวถึงลักษณะของกลุ่ม ว่า คือ สมาชิกในกลุ่มคิดถึงตนเองเป็นกลุ่มและมีความรู้สึกว่าตนเอง คือ ตัวแทนกลุ่มเสมอ สมาชิกต่างก็พึ่งพากันเพื่อทำงานให้บรรลุเป้าหมาย สมาชิกปฏิสัมพันธ์กันปฏิบัติริยาของคนคนหนึ่ง จะมีอิทธิพลต่อสมาชิกคนอื่น ๆ ด้วยและกลุ่มทำงานเป็นส่วนเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศลिया แสงเมือง(2558)ได้วิจัยเรื่องผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม สาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มในภาพรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยมนักเรียนมีพฤติกรรมทำงานกลุ่มหลังการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมากและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 และงานวิจัยของ เขมวันต์ กระดิงงา (2554)ได้วิจัยเรื่องผลการเรียนด้วยกระบวนการกลุ่มร่วมกับเว็บสนับสนุนการเรียนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม วิชาการพัฒนาเว็บไซต์เบื้องต้น นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยกระบวนการกลุ่มร่วมกับเว็บสนับสนุนการเรียนวิชาการพัฒนาเว็บไซต์เบื้องต้นหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยกระบวนการกลุ่มร่วมกับเว็บสนับสนุนการเรียนวิชาการพัฒนาเว็บไซต์เบื้องต้นอยู่ในระดับดี ความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยกระบวนการกลุ่มร่วมกับเว็บสนับสนุนการเรียนวิชาการพัฒนาเว็บไซต์เบื้องต้นอยู่ในระดับมาก

10. ข้อค้นพบในการวิจัย

1.การนำเทคนิคของโคคายและการจัดกิจกรรมกระบวนการกลุ่มช่วยพัฒนาให้นักเรียนสามารถอ่านโน้ตสากลในเรื่องของจังหวะและด้วยเทคนิคการจำระบบจังหวะและระบบการจำระดับเสียงของโคคายทำให้

นักเรียนสามารถปฏิบัติบทเพลงโดยใช้เบลโลราได้และคล่องแคล่วด้วยตนเองและยังสามารถนำไปแนะนำให้เพื่อนร่วมกลุ่มได้เป็นอย่างดี โดยที่ไม่ต้องมีครูคอยกำกับฝึกสอน ครูจึงเป็นผู้แนะนำเล็กน้อยที่นักเรียนยังบกพร่องอยู่

2. กระบวนการการทำงานกลุ่มทำให้นักเรียนได้นำความรู้ที่ตนได้รับจากครูผู้สอนมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันได้มีการช่วยเหลือร่วมมือกันในกลุ่มเช่นเพื่อนที่เก่งก็จะช่วยแนะนำเพื่อนที่ปานกลางและอ่อนส่วนคนที่อ่อนได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อนที่คอยกระตุ้นการทำแบบนี้เพื่อต้องการให้สมาชิกในกลุ่มทุกคนสามารถปฏิบัติเบลโลราได้และเกิดการแข่งขันระหว่างกลุ่มนักเรียนเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินในการเรียนดนตรีสากลยิ่งขึ้นสุดท้ายนักเรียนได้นำการเรียนรู้โน้ตเพลงมาปฏิบัติกับเบลโลราได้มากขึ้น

11. ข้อเสนอแนะ

11.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1. ผู้สอนควรจัดเตรียมอุปกรณ์การเรียนรู้ให้เพียงพอต่อกลุ่มนักเรียน เพื่อนักเรียนทุกคนได้เรียนรู้ไปพร้อมๆกัน ฝึกความมีระเบียบเช่นก่อนหมดเวลาการเรียนทุกครั้งให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำความสะอาดตรวจสอบอุปกรณ์ก่อนจัดเก็บเพื่อป้องกันการเสียหายนำไปใช้ในครั้งต่อไป

2. ผู้สอนต้องคอยสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนพร้อมกับแนะนำนักเรียนในขณะที่ฝึกปฏิบัติเบลโลรา เพื่อกระตุ้นนักเรียนให้ฝึกปฏิบัติเบลโลรา ผู้สอนควรจัดให้นักเรียนที่มีพัฒนาการช้า ได้ฝึกเบลโลรา นอกเหนือจากในชั่วโมงเรียนเพื่อให้นักเรียนมีเวลาฝึกปฏิบัติเบลโลรามากขึ้นเพื่อเกิดความชำนาญ

3. ผู้สอนควรเพิ่มชั่วโมงในการฝึกปฏิบัติเบลโลราให้มากขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการปฏิบัติเบลโลราอย่างชำนาญ เนื่องจากนักเรียนแต่ละคนมีระดับความสามารถทางดนตรีที่แตกต่างกันนักเรียนบางคนต้องใช้เวลาในการสร้างความคุ้นเคยกับเบลโลรา

11.2 ข้อเสนอแนะในวิจัยครั้งต่อไป

ศึกษาเรื่องการเล่นเบลโลราโดยใช้แนวคิดของ โคคายและคาร์ลอร์ฟ ในระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ.(2551).*หลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กรุงเทพฯ*: กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ. (2543). *คู่มือการพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานการศึกษา : การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร : ม.ป.ท.*
- เขมวันต์ กระดั่งงา. (2554).*การเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่มร่วมกับเว็บสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมการทำงานกลุ่มวิชาการพัฒนาเว็บไซต์เบื้องต้นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยศิลปากร*
- คมเพชร นัตรศุกกุล.(2546). *กิจกรรมกลุ่มใน โรงเรียน. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.*
- ณรุทธ์ สุท ขจิจิตต์. (2543). *สาระดนตรี:แนวคิดสู่แนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*
- ทิสนา แฉมมณี. (2545). *กลุ่มสัมพันธ์เพื่อการทำงานและจัดการเรียนการสอน.กรุงเทพฯ:นิจินแอดเวอร์ไทซิ่งกรุ๊ป.*
- ธนโชติ เกื้อเสนาะ. (2013).*ทฤษฎีเบื้องต้นเกี่ยวกับดนตรี.เข้าถึงได้จาก: <http://ton2556.blogspot.com>*
- ชัชชัย นาควงษ์.(2544). *โคคาสู่การปฏิบัติ.กรุงเทพฯ สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*
- ประพันธ์ศักดิ์ พุ่มอินทร์ (2555) *การศึกษาเพื่อสร้างชุดการสอนคีย์บอร์ดเบื้องต้น โดยใช้วิธีการของโคคาส. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*
- พวงรัตน์ บุญญานุรักษ์.(2544). *ก้าวใหม่สู่บทบาทใหม่ในการบริการพยาบาล. กรุงเทพฯ:พระราม 4 พรินติ้ง*
- ยุทธนา ทรัพย์เจริญ (2559) *ได้วิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานวิชาดนตรีสากล เพื่อพัฒนาทักษะการปฏิบัติ ทางดนตรีและความคิดสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต*
- เขวพา เดชะคุปต์. (2522). “ ทฤษฎีกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์และการสอน ”: กลุ่มสัมพันธ์ ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ เล่ม 1.กรุงเทพฯ : บำรุงสาส์น.
- รัชณี ศิลป์สร.(2542) “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านออกเสียงร้อยกรองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพันท้ายนรสิงห์วิทยา จังหวัดสมุทรสาคร ที่เรียน โดยใช้วิธีการสอนแบบกระบวนการกลุ่ม และวิธีการสอนแบบปกติ. “วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยศิลปากร

- วัชรรา เล่าเรียนดี (2545) “การนิเทศการสอน” เอกสารประกอบวิชา 462412 การนิเทศการสอน ภาควิชาหลักสูตร และวิธีสอน บัณฑิตวิทยาลัย กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยศิลปากร
- วรรณวุฒิ วรรณารุณ. (2553).ผลของการใช้กิจกรรมดนตรีตามแนวคิดของ โคคายที่มีต่อทักษะทางดนตรีของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ศลิษา แสงเมือง.(2558) ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มสาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการ ดำเนินชีวิตในสังคมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พิษณุโลก:มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
- สุรชาติพษ์ เป็นทองคำ. (2545). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักการตลาดของนักศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่จัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการกลุ่มและวิธีสอนแบบปกติ. วิทยานิพนธ์. ศษ.ม. (หลักสูตรและการนิเทศ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัย ศิลปากร.
- สุธีระ เศษคำภู. (2559) .การพัฒนาทักษะการปฏิบัติเปียโนและคีย์บอร์ดโดยใช้ชุดกิจกรรมสำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาตอนต้น.กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
- สุพัฏฐา อันลำพุล.(2544). “การใช้กิจกรรมสัมพันธ์เพื่อพัฒนาเหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียน ระดับชั้น ปวช.2 วิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาหลักสูตรและการ นิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยศิลปากร
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ.(2547). วิธีการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ ภาพพิมพ์
- สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.(2551).ตัวชี้วัดและสาระการ เรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551.กรุงเทพฯ
- อภิรักษ์ สำเภาน้อย. (2559) การพัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านและการบรรเลง โน้ตสากลสำหรับ คีย์บอร์ดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แนวคิดของ โคคายและคาร์ลลอร์ฟ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
- Beatty. (1989). A Comparative Study of a Kodaly-Based Developmental Music Program and a Traditional Public School Music Program at the Kindergarten Level. Master's Thesis, Queen's University.
- Colleen Pinar. (1994). Practice Games for Selected Musical Concepts in a Level Six Kodaly Curriculum Created in HyperCard Stacks. Music Journal, Fort Hays State University.